

Til

Det Kongelige Kulturdepartement

Deres ref. 14/2588

Høringsuttalelse om Framlegg til endringer i stadnamnlova Fra Riksmålsforbundet og Det Norske Akademi for Språk og Litteratur

Generelt

Forslaget betegner et prinsipielt viktig skritt i retning av å imøtekomme vanlige folks (grunneieres) ønsker i navnesaker både når det gjelder lydform og skriftform. Praktiseringen av gjeldende lov har ofte ført til klage. 500 tilfeller av ca. 12 000 gårds- og bruksnavnsaker (pkt. 3.5) ser kanskje ikke avskrekkende ut, men antallet er tegn godt nok på at noe er gjennomgående og grunnleggende galt.

Tekstendringene som foreslås, er hverken mange eller store, og det kan se ut som man kunne ha klart seg med et normalt endringsforslag, slik som overskriften i høringsbrevet indikerer, og ikke presentert det som forslag til ny lov (jf. første avsnitt i sammendraget). Vi forstår imidlertid godt at arbeidet har krevet en grundig utredning, slik det nevnes i punkt 2.2 på side 5. Vi takker for den, og håper det nå kan bli ro omkring spørsmålet; saken har versert i minst fem år.

Det er gitt rimelig adgang til dispensasjoner, og det skulle dermed være håp om færre kontroverser mellom private og det offentlige, representert ved Kartverket. Dersom ett og samme navn skulle bli å se med forskjellig skrivemåte i lokalsamfunnet, er det viktig at det ikke ris kjepphester. Vi gjentar fra vår høringsuttalelse 20.07.2012 om endringsforslaget fra den gang: *Hensynet til et enhetlig navneverk for kongeriket og hensynet til nedarvet lokal uttale lar seg ikke forene; det har vært klart fra første stund. Det blir i høyden tale om å oppnå enhetlighet innenfor en region eller en landsdel, og også der kan det knipe. Spørsmålet i den aktuelle saken er om visse forskjeller kan tåles innenfor et mindre område, og hvor store praktiske problemer de byr på. Antagelig vil de være til å leve med. Vi tror de blir små, sammenlignet med det offisielt godkjente «mangfold» som hersker i rettskrivningsnormeringen og i etermediespråket.*

Bemerkninger til enkelte punkter

§ 1

Vi er enig i at *tenleg* er mindre eksakt enn man kunne ønske; betydningen faller dessuten delvis sammen med betydningen av adjektivet foran – *praktisk*; det som skal være tjenlig, kan ikke være upraktisk.

Når det gjelder *meningsinnholdet* (betydningsinnholdet) i et navn, kan det være at to former det står strid om, sier omtrent like lite, jf. saken om *Hveem/Hveim/Kveim/Kvem o.l.* fra 2008. Dette gjelder sikkert mange navn hvis meningsbærende del eller grunnlag ikke lenger finnes i språket, eller hvor det kan være flere plausible tolkninger. Folk er nok interessert i

betydningen av et vel innarbeidet navn, men neppe så intenst som navneforskerne. Vi antar at de fleste vil sette det praktiske foran det historisk-filologiske, og vi foreslår at teksten endres til: . . .*ei skriftform som fyrst og fremst er praktisk, og som . . .*

§ 4

Vi gjentar hva vi har pekt på i tidligere uttalelser: Uttrykket *gjeldande rettskrivningsprinsipp* er mindre heldig, i det minste når det gjelder norsk. Prinsippene er ikke vedtatt, slik som rettskrivningsreglene (skrivemåtene for de enkelte ord eller ordtyper), og kan ikke så godt sies å «gjelde». Det er mer tale om innarbeidet praksis. Jf. definisjonen i § 2 f, hvor «gjeldande» ikke står.

Vi foreslår at *gjeldande rettskrivningsprinsipp* de to stedene endres til *rettskrivningsprinsippa*.

Siden også § 8 (siste punktum) gjelder skrivemåten, bør det henvises dit fra § 4.

§ 6 og 7

Som i gjeldende lov brukes uttrykket *lova her*, en vending som i sin tid ble tatt i bruk for å unngå *nærværende lov* og uklarhetene som *denne lova* kan føre til når det skal erstatte *nærværende lov*. Vi tror ikke betydningen av *saker etter lova her* i siste punktum § 6 er innlysende for menigmann, og det bør brukes noen flere ord. Straks etter i § 7 brukes *denne lova* med betydningen «lova her». Hvis *lova her* beholdes i § 6, bør det muligens stå slik også i § 7.

27. august 2014

Med hilsen

Trond Vernegg
Riksmålsforbundet

Nils Heyerdahl
Det Norske Akademi for Språk og Litteratur